

บันทึก

เรื่อง หรือเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือไม่)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้มีหนังสือ ที่ มท.๑๔๐๐/วก.(ป)๓๗๔๑ ลงวันที่๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการปกครองได้สั่งให้จังหวัด
แจ้งให้หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
ในจังหวัดต่าง ๆ เทศบาลต่าง ๆ จึงมีหนังสือแจ้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยื่นแบบแสดงรายการ
เพื่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยอ้างว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจและเป็นนิติ
บุคคลต่างหากจากรัฐบาลที่ดำเนินการเพื่อหารายได้สำหรับตนเอง จึงต้องเสียภาษีโรงเรือนและ
ที่ดินเช่นเดียวกับการสื่อสารแห่งประเทศไทยซึ่งในเรื่องของการสื่อสารแห่งประเทศไทย กรม
อัยการได้ตอบข้อหารือของกรมการปกครองแล้วว่าทรัพย์สินของการสื่อสารแห่งประเทศไทยไม่อยู่
ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษี
โรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ แต่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นว่า แม้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
จะเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐบาลก็ตาม แต่ก็ได้ดำเนินการกิจการหารายได้สำหรับตนเองเสีย
ทั้งหมดตามที่กรมอัยการได้มีความเห็นไว้ในกรณีของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และการจะ
วินิจฉัยว่าเมื่อรัฐวิสาหกิจจะเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐบาลแล้ว ทรัพย์สินย่อมไม่เป็นของรัฐนั้น
ไม่น่าจะถูกต้องเพราะโดยฐานกำเนิดแล้วรัฐเป็นผู้ก่อตั้งและให้ทุนประเดิมทั้งหมดและหากเลิก
กิจการทรัพย์สินก็ย่อมกลับคืนเป็นของรัฐทั้งสิ้น การแยกเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐบาลและมี
ทรัพย์สินเป็นของตนเอง ก็เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานในอีกรูปแบบหนึ่งของรัฐ
เท่านั้น ซึ่งโดยเนื้อแท้ทรัพย์สินทั้งหมดก็ย่อมเป็นของรัฐหรือของแผ่นดินอยู่นั่นเอง

นอกจากนั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๓/ว.๑๐๓ ลง
วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๖ ยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความหมายขององค์การของรัฐว่าทั้งส่วน
ราชการและรัฐวิสาหกิจต่างก็เป็นส่วนหนึ่งขององค์การบริหารงานของรัฐด้วยกันทั้งสิ้น

ฉะนั้น บรรดาทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงน่าจะเป็นทรัพย์สินของ
รัฐบาลซึ่งใช้ในกิจการของรัฐบาล หรือสาธารณะ อันเข้าข่ายได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือน
และที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้หารือไปยังกระทรวงการคลังแล้ว แต่กระทรวงการคลังเห็นว่าทรัพย์สิน
ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงขอเรียนหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าทรัพย์สินของการ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) แล้ว เห็นว่า เรื่องทำนองนี้ กระทรวงมหาดไทยเคยมีหนังสือ ที่ มท.๐๓๑๒/๘๗๗๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ขอให้นายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องภาษีโรงเรือนและที่ดินเกี่ยวกับสำนักงานของธนาคารออมสินว่า สำนักงานธนาคารออมสินและบ้านพักพนักงานธนาคารออมสิน รวมตลอดถึงสาขาของธนาคารออมสิน อยู่ในข่ายที่จะได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๘ เห็นชอบด้วยกับกระทรวงการคลัง^๑ ว่า สำนักงานธนาคารออมสินและบ้านพักพนักงานธนาคารออมสิน รวมตลอดถึงสาขานาคารออมสิน ไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๙ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ดังนั้น เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทเดียวกับธนาคารออมสินตามมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงย่อมไม่ได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามนัยแห่งชาติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว เช่นกัน และในเรื่องทำนองนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ก็ได้เคยวินิจฉัยในกรณีขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยไว้แล้วด้วย^๔

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ความเห็นของกระทรวงการคลัง ปรากฏตามหนังสือกระทรวงการคลัง ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ กค.๐๕๐๘/๓๖๐๘๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เรื่อง ธนาคารออมสินขอยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน

^๒ มาตรา ๙ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ท่านให้ยกเว้นจากบทบัญญัติแห่งภาคนี้

๑. ทรัพย์สิน

๑. ทรัพย์สิน

(๒) ทรัพย์สินของรัฐบาลซึ่งใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะ

๑. ทรัพย์สิน

๑. ทรัพย์สิน

^๓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑. ทรัพย์สิน

๑. ทรัพย์สิน

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

๑. ทรัพย์สิน

๑. ทรัพย์สิน

^๔ บันทึกความเห็นปรากฏตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ สร.๐๓๐๑/๓๔๐๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรื่อง ทารือเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๒๔